

DUU-001-013302

Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

May / June – 2015

**Philosophy : CCT - 12
(Meta Physics I & W)**

Faculty Code : 001

Subject Code : 013302

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુનાં અંક પ્રશ્નની પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

- 1 કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. 14
- (1) ન્યાય અનુસાર ઈશ્વરના અસ્તિત્વની સાબિતી સમજાવો.
(2) યોગ દર્શનમાં ઈશ્વરનું સ્થાન ચર્ચો.
(3) તત્ત્વવિજ્ઞાનના અભ્યાસ સામેના વાંધાઓ તપાસો.
- 2 (અ) કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : 10
- (1) મેકટેકાર્ટની સમયની અવાસ્તવિકતાની દલીલો સમજાવો.
(2) અસત્ કાર્યવાદનો સિદ્ધાંત સ્પષ્ટ કરો.
- 2 (બ) કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : 10
- (1) માયાવાદ સમજાવો.
(2) વિવર્તવાદ ચર્ચો.
- 3 (અ) કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 10
- (1) બ્રેકલેનો સત્નો માપદંડ સમજાવો.
(2) ન્યૂટનનો અવકાશનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
(3) ન્યાયનો સામાન્યનો ખ્યાલ જણાવો.
(4) અધ્યાસનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.

- 3 (બ) કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 10
- (1) અભાવના પ્રકારો સમજાવો.
 - (2) વૈશેષિકના પદાર્થો જણાવો.
 - (3) લાઈબ્રિનજનો સમયનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
 - (4) ન્યૂટનનો સમયનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
- 4 નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર એક વાક્યમાં આપો. 6
- (1) કુસુમાંજલીના લેખક કોણ છે ?
 - (2) ન્યાય ભાષ્યના લેખક કોણ છે ?
 - (3) બ્રહ્મને ભેદત્રય રક્ષિત કોણ માને છે ?
 - (4) 'એ ટ્રીટીઝ ઓફ હ્યુમન નેચર' ના લેખક કોણ છે
 - (5) કાર્ય કારણની સમીક્ષા કોણ કરે છે ?
 - (6) ક્યુ આસ્તિક દર્શન દ્વૈતવાદી છે ?
- 5 નીચેનામાંથી કોઈ પણ દશ M.C.Q.ના જવાબ આપો. 10
- (1) શાંકર વેદાંતમાં બ્રહ્મ જગતનું કેવું કારણ છે ?

(A) નિમિત્ત	(B) ઉપાદાન
(C) બંને	(D) કોઈ નહિ
 - (2) સાંખ્ય દર્શનને કાર્યકારણનો કયો સિદ્ધાંત સ્વીકાર્ય છે ?

(A) સત્કાર્યવાદ	(B) અસત્ કાર્યવાદ
(C) આરંભવાદ	(D) વિવર્તવાદ
 - (3) વૈશેષિકમાં કર્મના પ્રકાર કેટલા છે ?

(A) બે	(B) ત્રણ
(C) ચાર	(D) પાંચ
 - (4) આંતરિક સંબંધ કોને માન્ય છે ?

(A) હેગલ	(B) રસેલ
(C) બંને	(D) કોઈ નહિ

- (5) રામાનુજનના બ્રહ્મને શું લાગુ પડે છે ?
- (A) સગુણ (B) સાકાર
(C) બંને (D) કોઈ નહિ
- (6) કાર્યકારણમાં ક્યુમને શું સ્વીકાર્ય નથી ?
- (A) નિશ્ચિતતા (B) અનુભવ નિરપેક્ષતા
(C) બંને (D) કોઈ નહિ
- (7) ન્યાય અનુસાર દિક્ શું છે ?
- (A) દ્રવ્ય (B) ગુણ
(C) કર્મ (D) સમવાય.
- (8) શંકરના બ્રહ્મને શું લાગુ પડે છે ?
- (A) સ્વગતભેદ (B) નિર્ગુણ
(C) બંને (D) કોઈ નહિ
- (9) 'સમય' વૈશેષિક અનુસાર શું છે ?
- (A) કર્મ (B) ગુણ
(C) અભાવ (D) દ્રવ્ય
- (10) 'એપીરીઅન્સ એન્ડ રીયાલીટી'ના લેખક કોણ છે ?
- (A) હેગલ (B) બ્રુડલે
(C) રસેલ (D) એરિસ્ટોટલ

(11) ન્યૂટનના અવકાશને શું લાગુ પડે છે ?

- (A) નિરપેક્ષ (B) અનંત
(C) બંને (D) કોઈ નહિ

(12) નીચેનામાંથી કોણ નિરપેક્ષ આદર્શવાદી છે ?

- (A) હેગલ (B) સ્પિનોઝા
(C) બંને (D) કોઈ નહિ

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures at right indicate the full marks of the question.

- 1 Answer any one question : 14
- (1) Explain the proof for the existence of God according to Nyaya.
- (2) Discuss the place of God in Yoga-Darshana.
- (3) Examine the objections against the study of Metaphysics.
- 2 (a) Answer any one question : 10
- (1) Explain Mactagart's arguments regarding the unreality of time.
- (2) Clarify the theory of Asatakaryavada.
- 2 (b) Answer any one question : 10
- (1) Explain Mayavada.
- (2) Discuss Vivartvada.

- 3 (a) Answer any two questions : 10**
- (1) Explain Bradley's Criterion of reality.
 - (2) Explain Newton's concept of space.
 - (3) State Nyaya's concept of Samanya.
 - (4) Clarify the nature of Adhyasa.
- 3 (b) Answer any two questions : 10**
- (1) Explain the types of Abhava.
 - (2) State the Padarthas of vaishesika.
 - (3) Clarify Leibnitz view of time.
 - (4) Clarify Newton's view of time.
- 4 Answer any two question : 6**
- (1) Who is the author of Kusumanjali ?
 - (2) Who is the author of Nyaya Bhasya ?
 - (3) Who considers Brahma as divided of three-fold distinction.
 - (4) Who is the author of 'A treatise of Human Nature' ?
 - (5) Who criticized causality ?
 - (6) Which astika Darhana is dualistic ?
- 5 Answer any ten MCQs from the following : 10**
- (1) Which type of cause is Brahma of world in Shankara Vedanta ?
(A) Nimitta (B) Upadana
(C) Both (D) None
 - (2) Which theory of causality is accepted in Sankhya Darshan ?
(A) Satkaryaveda (B) Asatkaryaveda
(C) Arambhavad (D) Vivartvada

- (3) How many types of Karma are in Vaisheshika ?
(A) Two (B) Three
(C) Four (D) Five
- (4) Who accepts the internal relation ?
(A) Hegal (B) Russell
(C) Both (D) None
- (5) What does apply to Ramanuja's Brahma ?
(A) Saguna (B) Sakara
(C) Both (D) None
- (6) What is not acceptance in causality to Hume ?
(A) Certainty (B) A-priority
(C) Both (D) None
- (7) What is space according to Nyaya ?
(A) Dravya (B) Guna
(C) Karma (D) Samavaya.
- (8) What does apply to Shankar's Brahma ?
(A) Svagatabheda (B) Nirguna
(C) Both (D) None
- (9) What is time according to Vaishesika ?
(A) Karma (B) Guna
(C) Abhava (D) Dravya
- (10) Who is the author of 'Appearance and Reality' ?
(A) Hegal (B) Bradley
(C) Russell (D) Aristotle

- (11) What does apply to Newton's space ?
- (A) Absolute (B) Infinite
(C) Both (D) None
- (12) Who from the following is absolute Idealist ?
- (A) Hegal (B) Spinoza
(C) Both (D) None
-